

ДО ЧЛЕНОВЕТЕ НА АКАДЕМИЧНИЯ СЪВЕТ

Относно: становището на Контролния съвет по проекта за бюджет на СУ „Св. Климент Охридски“ за 2018 г. и разпределението му по звена

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА АКАДЕМИЧНИЯ СЪВЕТ,

Във връзка с представеното на Академичния съвет становище от Контролния съвет по проекта за бюджет на СУ „Св. Климент Охридски“ за 2018 г. и разпределението му по звена, бих искал да Ви информирам следното:

1. В точка I от становището си Контролният съвет обръща внимание, че материалите са изпратени по електронна поща на 03.07.2018 г. след края на работното време, а писмото от Ректора и материалите в облачното пространство са поставени на 04.07.2018 г. Според тях това е „прекомерно закъснение“, което е необяснимо. В 4 точка към точка I от становището на Контролния съвет под черта е обяснено, че с тяхно писмо до Ректора, материалите, свързани с бюджета на СУ за 2018 г. и разпределението му по звена трябва да се предоставят на съвета 20 дни преди заседанието на Академичния съвет, който срок не е спазен.

При изпращането на материалите е спазен регламентираният срок – 7 дни преди заседанието на АС, което е проведено на 11.07.2018 г., материалите са изпратени на 04.07.2018 г. Контролният съвет дори ги е получил на предишния ден.

В нормативната уредба и вътрешните документи на Университета няма регламентиран 20-дневен срок преди заседанието, още повече, че Бюджетната комисия и Съветът на деканите проведоха последното си заседание, свързано с бюджетния процес на 02.07.2018 г., за което Контролният съвет беше надлежно информиран на 04.07.2018 г. В случай че изискването на Контролния съвет за 20-дневен срок беше спазено, на практика приемането на бюджета за 2018 г. и разпределението му по звена щеше да стане на септемврийското заседание на Академичния съвет.

Няма и нормативно или друго изискване становището на контролния съвет по проекта за бюджет да е в отделна точка в дневния ред на АС.

2. В същата точка от становището на Контролния съвет (под черта) се обръща внимание, че не е ясно по какви правила се води счетоводството на Университета, при положение, че до средата на годината Академичният съвет не е приел бюджета за 2018 г. и разпределението му по звена.

В чл. 43 от Правилника за бюджета, който е изпратен на членовете на Контролния съвет непосредствено след утвърждаването му от Академичния съвет на 28.03.2018 г., е регламентирано, че *до утвърждаването на бюджета на Университета от Академичния съвет и разпределението му между основните звена, на същите се осигурява финансиране в месечен размер 1/12 част от бюджета за предходната година.* В този смисъл е ясно по какви правила се работи при неприето разпределение на бюджета – регламентирано е в Правилника за бюджета – 1/12 от миналогодишния бюджет.

Никъде в правилата за бюджетния процес – Правилник и Методика не се споменават правила за счетоводна отчетност. Счетоводната отчетност на Университета е регламентирана в отделни документи – Счетоводна политика и Инструкция за документооборота във финансово – счетоводната дейност, които са действащи със или без приет бюджет за съответната година и разпределението му. Въпросните документи също са приети от Академичния съвет и са достъпни на членовете на Контролния съвет.

3. В точка II, стр. 3 от становището на Контролния съвет се твърди, че процедурата за изготвянето и разглеждането на бюджета е нарушена, защото Методиката за определяне на приноса на основните звена за осъществяване на обучението по всяко професионално направление, за целите на разпределението на получените приходи от такси за обучение, приходи от обучение съгласно разпоредбите на чл. 21, ал. 2, 3 и 5 от ЗВО и на средствата от държавния бюджет за издръжка на обучението през 2018 г. трябва да се приеме от Академичния съвет преди изготвянето на бюджета.

Няма нормативно изискване Методиката и бюджетът да се разглеждат на отделни заседания. Методиката е внесена като отделна точка в дневния ред на Академичния съвет, предшестващата точката, свързана с приемането на бюджета и разпределението му по звена. Няма нарушаване на процедурата, доколкото ако Академичният съвет не приеме Методиката, точката за бюджета се оттегля от дневния ред на заседанието.

4. В точка III, буква А от становището на Контролния съвет се описва какво представляват методическите указания на МОН

В тази част от становището, неправилно е интерпретирано какво представлява таблица № 5 от Методологията на МОН – тя не включва общите разходи, които не могат да бъдат повече от 25% по чл. 90, ал. 4 от ЗВО, а се попълва ако общите разходи се разпределят между професионалните направления в рамките на определения процент за направлението – за справка вж. т. 12 от Методологията на МОН. В случая на СУ за 2018 г. тази таблица не е приложима, защото общите разходи са в рамките на отчислените по чл. 90, ал. 4 средства и в този случай таблица 4 не се допълва и променя.

5. В буква „Б“, подточка 1 на стр. 4 от становището, Контролният съвет констатира, че Методиката на СУ не е в противовес с тази на МОН.

Това е основното становище на Контролния съвет по предложената методика – тя не е в противоречие с нормативната уредба.

Всички констатации и разсъждения, свързани с коефициентите за редуция на натовареността на академичния състав и тезите, изведени в доклада на контролния съвет не са извлечени от материалите, свързани с бюджета на СУ за 2018 г. и разпределението му по звена. Изпратените материали на Академичния съвет и на Контролния съвет не съдържат данни, свързани с коефициенти на часовете и редукции. Информацията в данните, справките и приложените таблици е извлечена при спазване на утвърдените от АС и действащи към момента правила.

Връзката, която КС прави между според тях „голата декларация“, че се води аналитична счетоводна отчетност по структурни звена, декларирана в Методиката на СУ и коефициентите за редуция, не кореспондира с изпратените материали, свързани с бюджетния процес. СУ реално води счетоводна отчетност по структурни звена – видно е дори от приетия от АС и КС отчет по звена за 2017 г.

Исканият анализ на натовареността на преподавателите в рамките на бюджетния процес не е част от процедурата, описана в Правилника за бюджета и няма пряка връзка с изпратените материали.

Констатацията на стр. 5, че липсва анализ на средната натовареност на преподавателите в СУ по направления и специалности няма връзка с бюджета и разпределението му и не е част от материалите, които са изпратени за разглеждане.

Невярно е твърдението на стр. 5, че липсва анализ на специалности и направления с малък брой студенти и при наличието на такъв, списъкът със защитени специалности, би могъл да се допълни. Няма предвиден подобен ред в ПМС, определящо списъка на приоритетните професионални направления и защитените специалности, но въпреки това представителите на бюджетната комисия детайлно са разгледали специалностите и студентите в тях. Деканите на факултети също са обсъждали въпроса на проведените срещи с бюджетната комисия.

Според КС, от тази част е очевидно, че не е определен по-висок коефициент от 1 за специалности, в които има повече (много) студенти. Отново обръщам внимание, че това не е част от бюджетния процес. Вероятно може да бъде изготвен някакъв друг материал по тази тема, но той не е част от бюджетната процедура. В методиката на СУ ясно е описано откъде и как са извлечени данните за часовете на преподавателите – от СУСИ в съответствие с действащите правила в СУ.

Видно от стр. 5 от становището самият контролен съвет не е постигнал единно становище по въпроса, който е обсъждал, независимо, че в изпратените материали подобни данни не се съдържат.

Във връзка с горното, констатациите в точка III, буква „Б“, подточка 1 са неотнормими към предложения за разглеждане материал и целият раздел не би следвало да се взема под внимание при разглеждането на проекта за бюджет на СУ за 2018 г. и разпределението му по звена.

6. На стр. 5, в подточка 2 към буква „Б“ от точка III, КС твърди, че в изпратените материали по т. 1 от дневния ред се съдържат таблици от 1 до 4, липсва таблица 5, която е от съществена важност за законосъобразността и коректността на бюджета.

Твърдението е невярно – Таблица 5 съгласно методологията на МОН не е приложима за СУ, доколкото в т. 12 от Методологията на МОН ясно е дефинирано кога и при какви условия се попълва тя в допълнение на данните от таблица 4 – когато Общите разходи се разпределят между професионалните направления, в рамките на минималния процент по чл. 90, ал. 4, което не е хипотезата в СУ за 2018 г. – съгласно т. 13 от Методиката на СУ, разходите на обслужващите звена и общите разходи на СУ се финансират извън определените проценти за професионалните направления по чл. 90, ал. 4 от Закона за висшето образование и т. 10 – в рамките на отчислените 25% от всяко професионално направление. Изрично в последното изречение на същата т. 12 от Методическите указания на МОН е регламентирано, че при ползване на този подход, таблица 4 не се променя, т. е. таблица 5 не се попълва.

7. В точка IV на стр. 6 Контролният съвет отбелязва, че самият бюджет и обяснителните записки към него съдържат съществени неясноти и празноти, някои не съответстват на Методиката на СУ и на Методическите указания на МОН, а някои им противоречат, при което са се получили и несъответствия на Бюджета с методическите указания на МОН, чл. 90, ал. 5 и 6 ЗВО, както и с чл. 90, ал. 4 ЗВО.

В констатацията не е конкретизирано кое в обяснителната записка или в бюджета не съответства на Методическите указания на МОН или на методиката на СУ според КС, поради което това твърдение не може да се опровергае или потвърди, още повече, че в началото на становището си, в буква „Б“, подточка 1 на стр. 4, самият Контролен съвет констатира, че Методиката на СУ не е в противовес с тази на МОН.

Доколкото разпределението на бюджета е извършено при спазването на двете методики (на МОН и на СУ) и на Правилника за бюджета, подобни несъответствия и празноти не съществуват, а обяснителната записка е съставена по данните в бюджета и разпределението му. В този смисъл в твърдението няма изведени и посочени конкретни доказателства за потвърждаване на констатацията и то не би следвало да се взима под внимание.

8. Точка V от становището на Контролния съвет е свързана с формата и вида на предоставените материали и сама по себе си е в противоречие с точка XII и изведените в нея изводи.

На едно място в становището си, Контролният съвет посочва, че с предложения формат на материалите в Ексел не може да борави всеки, на друго място, че трябва да се представят и формулите с логическите връзки. Очевидно, самите членове на съвета на са постигнали съгласие по въпроса.

Изпратеният файл е форматиран коректно и позволява печат на материалите на хартия в прегледен вид. В нормативната уредба и в правилата на СУ няма регламентация в какъв формат да се предоставят материалите – спазен е принципът за най-голяма прегледност и достъпност от всеки.

9. В точка VI от становището на Контролния съвет е посочено, че в проекта за бюджет, обяснителната бележка и таблиците, приложени към нея, не се намират данни от коя сума се извършва разпределението 75/25.

В съответствие с т. 10 от Методиката на СУ, на стр. 15 от обяснителната записка са посочени отчисленията. Като числа и проценти отчисленията са детайлно посочени в раздел IV от разпределението на бюджета – по видове приходи, ОКС/ОНС.

В изпратените материали детайлно са посочени сумите, от които се правят отчисленията, регламентираните проценти и съответният им числов израз.

Твърдението е неоснователно.

10. В точка VII А Контролният съвет прави коментар относно данните, посочени като трансфер от държавния бюджет по чл. 91 от ЗВО.

В отговор на констатациите и коментарите, обръщам внимание, че в изпратените материали са представени и всички данни, свързани с извършените от началото на годината корекции на утвърдения със ЗДБРБ за 2018 г. бюджет на Университета от първостепенния разпоредител – МОН, като са посочени и номерата на получените в СУ корекционни писма. В цитирания от КС случай, дори е посочено нормативното основание за извършената корекция – чл. 91а от ЗВО, който и самите те цитират – това е корекцията, която е извършена за неизпълнен прием или надвишен капацитет, или разликата между данните от регистъра на МОН за действащите студенти и плановите бройки, ползвани за формиране на бюджета преди началото на учебната година.

Разпределението на бюджета е изготвено след отчитане на вече извършените корекции на бюджета от страна на МОН или с ПМС. Сумата от 3 061 лв. е намаление на средствата за издръжка на СУ с писмо на МОН с цитирания номер, заради прехвърлен към друго висше училище студент, като трансферът от държавния бюджет за обучението му е намален за СУ и прехвърлен към висшето училище, в което студентът се обучава след отписването си от СУ.

В същата точка на стр 7, Контролният съвет отбелязва, че прави впечатление, че трансферът от държавния бюджет е отчетен като трансфер, а не като приход. Точно така трябва да бъде, става дума за трансфер в съответствие с единната бюджетна класификация, утвърдена от МФ.

Посоченият в § 32 трансфер от държавния бюджет по чл. 91 от ЗВО съответства на уточнения план, посочен и в обяснителната записка и съгласно указанията на МФ именно там следва да се отразява.

Планираните постъпления от други бюджети – в това число и извън МОН и не по реда на чл. 91 от ЗВО, се планират и отчитат в трансферните § 61 и следващите. В СУ постъпват подобни постъпления от бюджетите на различни министерства, от бюджетите на други висши училища, от бюджета на БАН и т. н. Голяма част от тях са в изпълнение на двустранни договори, споразумения и др. Няма разлики и несъответствия, които да бъдат изрично описвани и обяснявани. Планираният трансфер по този параграф е насочен към структурните звена, които се очаква да го получат – НЦПИ, ИКС, проекти, програми. Например планираните 700 000 лв. трансфер от МОН за НЦПИ са на основание на споразумение за финансиране на полярната дейност, подписано между СУ и МОН. Очакваният трансфер за ИКС е на база споразумението за финансиране на института с Ханбан, очакваните трансфери в НИС са в изпълнение на съвместни договори, на база на които се извършват съответните трансфери за извършване на разходи по програми и проекти за финансиране. Например средствата от НФНИ се отчитат именно по този параграф.

11. В букви Б и В на стр. 8 от становището си, Контролният съвет изразява мнението си, че:

- трябва да има разгърнатата таблица с посочване на цифрите и съответните формули за изчисления, от които да е видно как парите от направление, отпуснати от държавния бюджет, отиват по факултетите и оттам по специалности;
- трябва също да има разгърнатата таблица с посочване на цифрите и съответните формули за изчисления, от които да е видно как парите от таксите, получени от студентите по направление, отиват по факултетите и оттам по специалности;
- освен това трябва да има разгърнатата таблица и съответните формули с посочване на цифрите, от които да е видно какви пари /такси, трансфер от държавен бюджет и от други дейности /стопанска дейност/ отиват по факултети и специалности.

Исканата информация, която според становището на КС липсва, е детайлно представена в таблица № 4 - Транспонирне на финансирането по професионални направления със средства на държавния бюджет, от такси за обучение и от приходи съгласно разпоредбите на чл. 21, ал. 2, 3 и 5 във финансиране по структурни звена общо за всички окс / онс и поотделно за окс бакалавър, окс магистър и онс доктор преди отчисления по чл. 90, ал. 4 от ЗВО.

Данните са представени детайлно общо и поотделно за ОКС / ОНС. Исканата информация по буква „в“ е налична в таблица 4. Още по-детайлно, по видове приходи и трансфери е пренесена в бюджета по § 24 и § 32.

12. В буква Г от становището си Контролният съвет констатира, че нито в бюджета, нито в обяснителната записка и приложенията към нея таблици има формули, от които да е видно, как е направена трансформацията от направления към ОКС „магистър“ и ОКС „бакалавър“.

Контролният съвет очевидно смесва данните от бюджета и данните от методиката. Именно на базата на заложеното в Методиката и информацията от таблиците 1, 2, 3 и 4 към нея, са извлечени данните по звена, които са записани в бюджета, като ограничението за размер на отчисленията – не повече от 25 е спазено, видно от бюджета и приложенията към него материали.

Трансформация от направления към образователно – квалификационни степени не е предвидено в правилата и подобна не е извършвана.

В Методиката се определя транспониране от направления към структурни звена.

Формулите са подробно описани и посочени в методиката на СУ – точка 7 и в таблици 1 и 2 за приноса в обучението, изведен по ОКС / ОНС. СУ дори изключително прецизно разпределя и изчислява парите по специалности в рамките на едно направление, за да не се получи преливане на средства между специалностите в рамките на направлението, като с това е усъвършенствал прецизността на изискваната от МОН методика.

13. В буква Д от становището си на стр. 9, Контролният съвет посочва, че в т. 16 от Указанията на МОН и в т. 16 от Методиката на СУ е предвидено, че Университетът води аналитична отчетност на приходите и разходите по структурни звена, като съветът счита, че в Бюджет 2018 трябва да има такава самостоятелна рубрика и анализ на представените приходи и разходи.

Подобен анализ на приходи / разходи по звена, съоставки и т. н. са правени на етапа на разработването на бюджета, коментирани са с деканските ръководства, обсъждани са варианти за оптимизация, като представеният на Академичния съвет материал отразява постигнатото. На проведените срещи с деканите на факултети и бюджетната комисия, такъв анализ се прави звено по звено. В действащите правила на СУ, свързани с бюджетната процедура не е предвидено целият Академичен съвет да участва в процеса по изготвянето на бюджета, а да утвърди проекта, предложен за разглеждане от Бюджетната комисия, което е спазено.

14. В точка IX от становището си, Контролният съвет отбелязва, че общите разходи са изброени неизчерпателно.

Твърдението е невярно. Общите разходи на СУ са описани в чл. 13 от Правилника за бюджета, приет от АС на 28.03.2018 г. Видно от таблицата „бюджет 2018“, същите са допълнително конкретизирани - местни данъци, такси, застраховки, СБКО, чл. внос, капиталови разходи, разчети с МОН за осигурителни вноски и данъци, стипендии на учащите по ПМС 90/2000 г.

Доколкото планираните средства за заплати са в годишен размер, а щатът е фиксирано число към определена дата, особено при звената с малък щат е възможно да има данни, посочващи планирани средства и липса на щат – вече извършен разход и липса на щат за останалата част от годината (или обратното – липса на план при разкриване на щат в средата на годината, например), или изплащане на допълнително възнаграждение към трудовия договор на лице, което е на щат другаде (каквото е случаят с ЦДО – това са планирани допълнителни възнаграждения към трудовите възнаграждения на преподаватели, на щат в някой факултет – изпълняващи длъжността директор на съответния център). Разходът за това възнаграждение се отнася към бюджета на центъра, а не на факултета.

Културният център има планирани само разходи. Не е предвидено дейността, която звеното извършва, да генерира приходи – няма утвърдени такива от АС. Планът в бюджета е коректен.

15. В точка IX контролният съвет констатира, че не е спазен чл. 72, ал. 5 от ЗВО.

Чл. 72, ал. 5 от ЗВО е спазен. Видно от бюджета и от обяснителната записка към него (стр. 33), 1,2% от приходите от такси за обучение се отчисляват за финансиране на дейността на Студентския съвет. В обяснителната записка към бюджета е приложена и подробна таблица по факултети.

Невярно е твърдението на КС, че в таблица „бюджет 2018“, приходите от такси за обучение на студенти са посочени в размер на 19 010 469 лв. Видно от нея и от всички приложени материали, цитираната сума включва приходи от такси за обучение, определени с решения на Министерския съвет, съгласно чл. 95, ал. 2 от ЗВО и приходи от обучение, съгласно разпоредбите на чл. 21, ал. 2, 3 и 5 от ЗВО. В този смисъл е и приетият правилник за бюджета – чл. 9.2, буква „б“. В таблица 4 към методиката, в която тези приходи са подробно посочени и по специалности, и по ОКС/ОНС, е видно, че приходите от такси за обучение са 13 259 147, останалите са приходи от обучение по чл. 21, ал. 2, 3 и 5 от ЗВО. Именно тези данни са посочени и в таблицата бюджет, като отчислението от 1,2% е коректно изчислено и заложено в бюджета на Студентския съвет, т.е. твърдението на КС е невярно и изискването е спазено.

- приходи от такси и приходи от обучение съгласно чл. 21, ал. 2, 3 и 5 от ЗВО		19 010 469 лв.
Приходи от такси за обучение на студенти ОКС "бакалавър"		11 820 035 лв.
Приходи от такси за обучение на студенти ОКС "магистър"		1 209 917 лв.
Приходи от такси за обучение на докторанти		229 195 лв.
Приходи от обучение съгласно разпоредбите на чл. 21, ал. 2 от ЗВО - ОКС "бакалавър"		1 007 215 лв.
Приходи от обучение съгласно разпоредбите на чл. 21, ал. 3 от ЗВО - ОКС "магистър"		4 322 135 лв.
Приходи от обучение съгласно разпоредбите на чл. 21, ал. 5 от ЗВО - ОНС "доктор"		421 972 лв.

16. В точка XI от становището е посочено, че не е ясно кое е правното основание за включване в общите разходи на Центъра за дистанционно обучение

Общите разходи на СУ са описани в чл. 13 от Правилника за бюджета, приет от АС на 28.03.2018 г. Центърът за дистанционно обучение, съгласно чл. 12 е включен като част от обслужващите звена на СУ и именно като такава получава финансиране.

Не е ясно откъде КС е стигнал до извода, че ЦДО е част от общите разходи на СУ, при положение, че подобно твърдение в материалите не е се съдържа.

Фактът, че ЦДО е създаден с решение на АС като обслужващо звено, за което да се планират средства съгласно правилника за бюджета, дава възможност залагането на подобни разходи, но никъде не е отбелязано или заложено, че това са част от общите разходи на СУ. Констатацията не кореспондира с данните, посочени в бюджета и обяснителната записка към него.

В правилника за бюджета е посочено къде попада звеното Университетски театър – чл. 13. Независимо, от становището на КС и от 2017 г., заложеното в правилника не е незаконосъобразно.

КС смесва понятията „отчисления от професионалното направление“ и „обща разходи“. Никъде в нормативната уредба няма приравняване на едното с другото. Случаят в СУ е отчисления в размер на 25%, от които се покриват общи разходи, разходи на обслужващи звена и междуфакултетското финансиране на основни звена с годишен дефицит между приходите и разходите.

17. Точка XII становището отново засяга формата и вида на файловете и начинът за представяне на материалите.

Редно е да се отбележи, че законосъобразността на материала не е в пряка връзка с вида на файла и начина на предоставяне на информацията. Всичко, свързано с бюджетния процес е детайлно описано и представено максимално подробно. Още повече, че в началото и в края на становището, КС изказва противоречиво мнение по отношение на формата на материалите. В обяснителната записка изведените в бюджета

данни са обяснени и има възможност за извършване на проверките и съпоставяне на информацията. В добавка, материалът с формулите е предоставен в споделеното пространство на АС, до което членовете на Контролния съвет имат свободен достъп. За сравнение ще отбележа, че дори Републиканският бюджет не съдържа формули, а само числа.

ПРОФ.Д-Р АНАСТАС ГЕРДЖИКОВ
РЕКТОР